

22 אוגוסט, 2021

י"ד אלול, תשפ"א

אל : חטיבת החקירות

**הנדון: הנחיות ביצוע - נוהל שימוש במאגר מידע נותני שירותים
פיננסיים מכח סעיף 141א לפקודה – תקנות מס הכנסה
(תקנות לעניין חלפני כספים) (הוראת שעה) התשע"ט-2018**

1. מטרת הנוהל

1.1 נוהל זה מהווה הנחיה להסדרה ויישום של סעיף 141א לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: "פקודת מס הכנסה" או "הפקודה") תיקוני חקיקה להשגת יעדי תקציב לשנת 2013-2014, הוראת שעה למשך שלוש שנים מיום התקנת התקנות.

1.2 נוהל זה מהווה הנחיות ביצוע ליישום תקנות מס הכנסה (תקנות לעניין חלפני כספים) (הוראת שעה) התשע"ט-2018 (להלן: "התקנות")¹.

1.3 נוהל זה מציג ומגדיר את אופן העבודה של היחידות השונות אל מול יחידת הנש"פ:

1.3.1 בקשת מידע המפורטת בסעיף 7.1.1 לנוהל זה - תהליך העברת מידע ל"מורשה שימוש" על פי "בקשת מידע ממאגר נש"פ".

1.3.2 דחיפת מידע המפורטת בסעיף 7.1.2 לנוהל זה - תהליך העברת מידע ל"מורשה שימוש" באופן יזום על ידי היחידה "ידיעת נש"פ – יזומה" ל"מורשה שימוש".

2. רקע

במטרה להילחם בהון השחור, להעמיק את גביית המס ולצמצם את תופעת העלמת ההכנסות ממסים באמצעות בניית מאגר מידע שבסיסו בדיווחי נותני שירותים פיננסיים (להלן: נש"פ או חלפני כספים), חוקק בשנת 2013 סעיף 141א לפקודת מס הכנסה. הסעיף מגדיר את חובת הדיווח המוטלת על ציבור חלפני הכספים, והתקנות את אופן ותנאי הדיווח העיתי השוטף לרשות המיסים.

¹התקנות נכנסו לתוקף ביום 28/11/2019.

סעיף 141א חוקק לאחר דיונים וועדות רבות שהציגו מסמכי מחקר המורים כי נש"פ מהווה כר פורה להון שחור במדינת ישראל. חוקי הלבנת הון לא אפשרו לרשות המיסים נגישות למאגר רשות איסור הלבנת הון למעט טיפול במישור פלילי. הצורך בחקיקה ותקנות עלה בוועדות השונות כפתרון חקיקתי הולם בתחום המיסוי לצורך מלחמה בהון השחור. מענה זה נועד להשגת יעדי התקציב של מדינת ישראל, על ידי בקרה ופיקוח על כל לקוחות הנש"פ. על פי סעיף 48 לחוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיות להשגת יעד תקציב, אושרה החקיקה האמורה בשנת 2013. התקנות הותקנו על ידי השר האוצר בשנת 2018 אושרו ונכנסו לתוקפן בנובמבר 2019.

תקופת החוק

הוראת השעה נקבעה לתקופה של שלוש שנים החל מ- 11/2019 וכלה ב- 11/2022.

3. הגדרות / פרשנות

- 3.1 החוק – סעיף 141א' לפקודה
- 3.2 התקנות – **תקנות מס הכנסה (תקנות לעניין חלפני כספים) (הוראת שעה) התשע"ט-2018.**
- 3.3 נש"פ – נתן שירותים פיננסיים – חלפן כספים – מי שחייב ברישיון לפי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) התשע"ו-2016.
- 3.4 מורשי הגישה – "היחידה" - מי שמונה על ידי המנהל מכח סעיף 141א(ד) לפקודה.
- 3.5 מורשי השימוש - הגורמים הרשאים לקבל מידע או לבקש מידע ממאגר הנש"פ: עובד רשות המיסים בעל סמכויות חקירה - "חוקר מס" (מס הכנסה/מיסוי מקרקעין/מס ערך מוסף) / פקיד שומה - מורשה על פי סעיף 145 לפקודה / מנהל מס ערך מוסף – מורשה על פי סעיפים 76-77 **לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975** (להלן: "חוק מס ערך מוסף") / מנהל מיסוי מקרקעין – מורשה על פי סעיף 78 **לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), תשכ"ג-1963** (להלן: "חוק מיסוי מקרקעין") שהוסמכו כמורשי שימוש.
- 3.6 קובץ תנועות – כל פקודות היומן החשבונאיות של שירות שניתן למבקש השירות או לנהנה בהתאם לסעיף 2 או 3 לתקנות.
- 3.7 קובץ צרופות - כל המסמכים המעידים על הפעולה של קובץ התנועות (המחאות/שעבודים/מזומנים/המחאות נוסעים/שיקים (לרבות המחאה בנקאית/שטרי חליפין/שטרי חוב)/ניירות ערך סחירים/אשראי/פיקדונות כספים/העברה בנקאית – בארץ/העברה בנקאית – בינלאומית).
- 3.8 מאגר המידע - מידע המפורט בדוחות שהוגשו מכוח סעיף 141א(א) לפקודה, ייאגר במאגר מידע כמשמעותו **בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981** וישמש כמאגר ייעודי נפרד מיתר המאגרים.
- 3.9 הגדרת משתמשים בשרותי הנש"פ:

3.9.1 מבקש השירות – "מי שמבקש שירות מנותן שירותים פיננסיים, בין אם עבור עצמו ובין עבור אחר".

3.9.2 נהנה - "אדם שבעבורו או לטובתו נעשתה הפעולה".

3.9.3 מקבל השירות – "מי שמקבל שירות מנותן שירות פיננסי, לרבות ספק המבצע עסקה עם לקוח כאמור בסעיף 11ג(א)(6) **לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000**, אף אם אדם אחר ביקש את השירות עבורו".

3.10 עושה פעולה – כל עובד נש"פ שנתן שירות.

3.11 פעולות - כל אחת מהפעולות המנויות בסעיף 141א(א) **"פעולה"** בפקודת מס הכנסה (קר"ן א לשנת 2019 ולשנת 2021).

3.12 פירוט של כל סוגי הפעולות על פי קודי הדיווח של הנש"פים²:

סוג פעולה	שם פעולה
0	תמורה - הנכס הפיננסי שנמסר על ידי המדווח
1	המרת מטבע של מדינה אחת במטבע של מדינה אחרת
2	מכירה של המחאות נוסעים בכל סוג של מטבע
3	פדיון של המחאות נוסעים בכל סוג של מטבע
4	קבלת נכסים פיננסיים במדינה אחת כנגד העמדת נכסים פיננסיים במדינה אחרת
5	החלפת מטבע
6	לא רלוונטי
7	לא רלוונטי
8	לא רלוונטי
9	ניכיון שיקים, שטרי חליפין ושטרי חוב
10	לא רלוונטי
11	מסירת נכסים פיננסיים לאדם כנגד מטבע (למעט פעולה שדווחה לפי קודים 1-5)

4. תקופת היישום

נכון למועד זה הוראת השעה מסתיימת בנובמבר 2022.

5. השימוש במאגר

5.1 החוק מסמך "חוקר מס" שהוסמך כמושה שימוש לבקש ולקבל מידע ממאגר הנש"פ כמפורט:

² הנחיות רשות המסים לדיוחי נותני שירותים פיננסיים תקנות מס הכנסה (תקנות מס הכנסה לעניין חלפני כספים)(הוראת שעה) התשע"ט – 2018.

5.2 לשם קיומו של הליך פלילי אם התעורר חשד לביצוע עבירה על פי העבירות המנויות להלן: בחשד לעבירות לפי סעיף 220 לפקודה, בחשד לעבירות לפי סעיף 98 (ג2) לחוק מיסוי מקרקעין בחשד לעבירות לפי סעיף 117 (ב) ו- (ב1) לחוק מס ערך מוסף.

6. אופן בקשת המידע וקבלתו

6.1 ניתן לקבל מידע מהמאגר בשתי חלופות:

- 6.1.1 **בקשת מידע** – (סעיף 141א(ו)) תועבר בקשה מנומקת³ מהיחידה החוקרת – "מורשה השימוש" ליחידת הנש"פ "מורשה הגישה", המבהירה את הצורך בשימוש במאגר לפי סעיף 6 לנהל.
- 6.1.2 **דחיפת מידע** – (סעיף 141א(ה)(5)) – מורשה גישה רשאי להעביר מידע למורשה השימוש, מהמאגר, באם נתקיימו הנסיבות לשימוש במאגר לפי סעיף 6 לנהל⁴.

6.2 תצורת המידע תועבר (בהתאם לסעיפים 7.1.1, 7.1.2) ל"מורשה שימוש" בדו"ח מידע מודיעיני ממאגר נש"פ⁵ שבו יפורטו:

- 6.2.1 כל הפעולות המדווחות של מקבל השירות מכלל הנש"פים מולם פעל.
- 6.2.2 המידע יכלול טבלה ובה פירוט של הדיווחים שהועברו ע"י נותני השירותים הפיננסיים לפי שדות: תאריך הפעולה, מבצע הפעולה, נהנה, פירוט הפעולה, סכום הפעולה (בש"ח), הנש"פ בו התבצעה הפעולה, התמורה בגין הפעולה ונתוני הנכסים הפיננסיים⁶.
- 6.2.3 כל המאגרים מולם הוצלב מידע בהתאם לחוק⁷.
- 6.3 דוח מידע מודיעיני – כתבת נש"פ תושתת על אנליטיקה קבועה שמבוצעת במערכת BI על ידי "מורשה הגישה" והצלבות מידע עם מאגרים נוספים המצויים ברשות, מכלל מערכות המידע.
- 6.4 מורשה השימוש לא יעשה שימוש במידע שהועבר אליו אלא לשם המטרות שפורטו בסעיף 6 לעיל ואינו רשאי להעביר את המידע לגורם אחר שלא הוסמך לפי החוק.

7. אחריות הדיווח על השימוש במידע

7.1 לאחר קבלת דו"ח מידע ממאגר נש"פ, באחריות היחידה המקבלת, להעביר תוך 60 ימים התייחסות באשר לשימוש שנעשה במידע שהתקבל, ועדכון המידע

³ נספח א' לנהל זה.

⁴ נספח ב' לנהל זה.

⁵ נספח ג' לנהל זה.

⁶ מתוך קבצי צרופות הדוקומנטים הרלוונטיים לפעולה.

⁷ הצלבת מידע מכח סעיף 141א(5)(ב) לפקודה ותקנה 24 לתקנות.

באופן רבעוני, תוך מתן דגש על השימושים הבאים:

7.1.1 האם הוחלט לפתוח בחקירה ותאריך פתיחה בחקירה.

7.1.2 האם המידע שימש בפועל בחקירה.

7.1.3 האם הוגש כתב אישום ותאריך הגשתו.

7.1.4 העונשים שהוטלו בהליך שהסתיים בהרשעה ותאריך גזר הדין.

7.2 בתום החקירה יועבר דוח בגמר חקירה מהחקירות לשומה⁸. דו"ח בגמר חקירה

המועבר לא יכלול מידע שהתקבל מיחידת הנש"פ ושאינו נסמך על נתונים אחרים

אלא בהתקיים התנאים המפורטים בסעיף 9.1 לנוהל. התקיימו התנאים בסעיף

9.1 לנוהל יועבר גם דוח המידע ממאגר הנש"פים.

8. העברת מידע בין מורשי שימוש

8.1 ראה חוקר מס, שאליו הועבר מידע ממאגר נש"פ בהתאם לנוהל זה, כי ישנן

סוגיות אזרחיות אשר לא יטופלו בהליך פלילי, רשאי הוא להעביר את המידע

למורשה השימוש המפורטים, בתנאים הבאים:

8.1.1 לפקיד שומה – לצורך שומה כאמור בסעיף 145 לפקודה, אם יש יסוד

סביר להניח כי לא דווחו הכנסות בסכום העולה על 500,000 ₪.

8.1.2 למנהל מס ערך מוסף – לצורך קביעת מס ולצורך שומה לפי סעיפים 76

ו – 77 לחוק מס ערך מוסף, אם יש יסוד סביר להניח כי לא דווחו עסקאות

בסכום העולה על 500,000 ₪, או כי נוכח מס תשומות הכלול בחשבונית

מס שהוצאה שלא כדין, אשר הסכום המופיע בה עולה על הסכום האמור.

8.1.3 למנהל מיסוי מקרקעין – לצורך שומה לפי סעיף 78 לחוק מיסוי מקרקעין,

אם יש יסוד סביר להניח כי ההצהרה לפי אותו סעיף אינה נכונה, והסטייה

מאחד הפרטים שלגביהם ניתנה היא בסכום העולה על 500,000 ₪.

8.2 ראה פקיד שומה/ מנהל מיסוי מקרקעין/ מנהל מס ערך מוסף, שאליו הועבר

מידע ממאגר נש"פ בהתאם לנוהל זה, כי קיים חשד לביצוע עבירות פליליות,

רשאי הוא להעביר למשרד החקירות הרלוונטי לצורך ביצוע חקירה פלילית.

8.3 המידע יועבר באמצעות הפלטפורמות שיוגדרו בשלב ההפעלה האופרטיבי של

המערכת.

9. פלטפורמות העבודה

9.1 יוקם פורטל ייחודי לבקשות מידע ממאגר נש"פ.

9.2 בפורטל תתאפשר פניה לקבלת מידע על פי נוהל זה לטיפול פלילי.

⁸ ה"ב 09/2011 יחסי גומלין בין הטיפול הפלילי לטיפול האזרחי בתיקי מס הכנסה – העברת דו"ח גמר חקירה

לאזרחי.

9.3 היחידה תעביר דו"ח מידע מודיעיני ממאגר נש"פ באופן יזום מהפורטל ליחידות חקירות.

9.4 מהפורטל היחידה תעביר מידע למורשי השימוש.

9.5 מהפורטל תתאפר העברת מידע בין מורשי שימוש.

10. החלת הנוהל

10.1 נוהל זה ייכנס לתוקפו החל מיום 01/09/2021.

10.2 יישום הנוהל יחל לאחר מתן הדרכות על ידי היחידה למשרדים.

11. נספחים

הנספחים המוצגים בנוהל זה הינם לצורך המחשה בלבד של מבנה הטופס ושדות הבקשה.

כל נספח המוצג יהיה מקוון ויוצג בפורטל מאגר נש"פ.

11.1 נספח א' – בקשת מידע ממאגר נש"פ.

11.2 נספח ב' - ידיעת נש"פ יזומה.

11.3 נספח ג' – קבלת דו"ח מידע מודיעיני ממאגר נש"פ.

11.4 נספח ד' – העברת מידע בין מורשי שימוש.

11.5 נספח ה' – התייחסות מורשה השימוש לאחר מידע ממאגר נש"פ.

11.6

בברכה,

ורד חדד עורקבי, רו"ח

סמנכ"לית בכירה חקירות ומודיעין